



# MONITORUL OFICIAL

## AL

# ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 141

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 24 februarie 2016

### SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
<b>DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE</b>	
Decizia nr. 834 din 3 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 17 și art. 51 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, precum și ale pct. 42 din anexa la Legea nr. 46/2008 — Codul silvic .....	2-4
Decizia nr. 850 din 10 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală .....	5-7
<b>ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI</b>	
Hotărârea din 7 iulie 2015 în Cauza Morar împotriva României....	8-15
<b>ACTE ALE COLEGIULUI PSIHOLOGILOR DIN ROMÂNIA</b>	
1. — Hotărâre privind aprobarea nivelului unor taxe pentru acoperirea costurilor unor servicii prestate de către Colegiul Psihologilor din România .....	16

**DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE****CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 834**

din 3 decembrie 2015

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 17 și art. 51 din Legea nr. 46/2008 – Codul silvic, precum și ale pct. 42 din anexa la Legea nr. 46/2008 – Codul silvic**

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Daniela Ramona Marișiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 17 și art. 51 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, precum și ale pct. 37 din anexa la Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, excepție ridicată de Șipoteanu Lucian Eugen și Șipoteanu Magdalena în Dosarul nr. 14.370/193/2014 al Judecătoriei Botoșani — Secția civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.423D/2015.

2. La apelul nominal răspunde Șipoteanu Lucian Eugen, personal și asistat de avocatul Constantin Iordan, cu delegație depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent referă asupra notelor scrise depuse la dosar de către autorii excepției prin care se solicită admiterea acesteia și asupra notelor scrise depuse de Regia Națională a Pădurilor — Romsilva — Direcția Silvică Botoșani prin care aceasta solicită respingerea excepției.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului prezent, care solicită admiterea excepției astfel cum aceasta a fost formulată. Acesta susține că cele trei prerogative ale dreptului de proprietate sunt limitate de dispozițiile de lege criticate, iar impunerea în sarcina proprietarului de pădure de a realiza paza acesteia numai prin intermediul unui ocol silvic încalcă dreptul de proprietate garantat de art. 44 din Legea fundamentală.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Arată că legiuitorul ordinar este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principală conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel niște limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat. Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, „fondul forestier național este, după caz, proprietate publică sau privată și constituie bun de interes național” și astfel obligația impusă prin textele de lege criticate apare ca fiind justificată. De altfel, mai susține reprezentantul Ministerului Public, legea prevede posibilitatea pentru proprietarii de păduri de a înființa ocoale silvice de regim.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din data de 9 septembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 14.370/193/2014, **Judecătoria Botoșani — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10, art. 17 și art. 51 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, precum și ale pct. 37 din anexa la Legea nr. 46/2008 — Codul silvic**, excepție ridicată de Șipoteanu Lucian Eugen și Șipoteanu Magdalena cu ocazia soluționării unei cauze civile având ca obiect „îmbogățirea fără justă cauză”.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile criticate sunt neconstituționale, încalcând dreptul de proprietate, deoarece obligă persoanele fizice ce dețin în proprietate un fond forestier să asigure serviciile de pază prin intermediul unui ocol silvic. Apreciază că serviciul de pază nu este o activitate cu specific silvic, astfel că ar putea fi realizată de orice firmă, indiferent dacă aceasta este constituită și funcționează ca ocol silvic.

7. **Judecătoria Botoșani — Secția civilă** apreciază că dispozițiile de lege criticate urmăresc ocrotirea unui interes general și social și nu încalcă prevederile art. 44 din Constituție, dreptul de proprietate nefiind un drept absolut, acesta fiind susceptibil de limitări pentru ocrotirea unor interese generale ale societății. Astfel, dreptul de proprietate obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarilor. Îngrădirile criticate sunt justificate prin perspectiva interesului general ocrotit și nu aduc nicio atingere dreptului de proprietate, având în vedere și faptul că, potrivit art. 10 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 46/2008, proprietarii de păduri pot înființa ocoale silvice de regim, pârâții din prezenta cauză nefăcând demersuri în acest sens.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului** arată că, potrivit normelor constituționale, legiuitorul este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principală conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, în egală măsură ocrotite. Or, potrivit legii, fondul forestier, indiferent de forma de proprietate (publică sau privată), constituie bun de interes național. În plus, exercitarea prerogativelor dreptului de proprietate nu trebuie absolutizată, ci trebuie stabilit un raport de proporționalitate între necesitatea protecției proprietății private și exigențele de interes general ale societății, iar măsurile impuse prin textele de lege criticate dau expresie dispozițiilor art. 44 alin. (7) din Legea fundamentală, care obligă proprietarul ca, în exercitarea dreptului de proprietate, să respecte, printre

alte, sarcinile privind protecția mediului, aceste sarcini constituind chiar limitări ale dreptului de proprietate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

#### CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10, art. 17, art. 51 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, precum și ale pct. 42 din anexa la lege. Legea nr. 46/2008 — Codul silvic a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 611 din 12 august 2015. Curtea observă că instanța de judecată identifică, prin redarea textelor criticate în cuprinsul încheierii de sesizare, ca norme aplicabile cauzei deduse judecării prevederile din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, astfel cum acestea au fost modificate prin Legea nr. 133/2015. După modificările realizate prin acest act normativ, Legea nr. 46/2008 — Codul silvic a fost republicată, definiția noțiunii „regim silvic” regăsindu-se la pct. 42 din anexa la lege. Dispozițiile criticate au următorul conținut:

Art. 10: „(1) Este obligatorie administrarea sau, după caz, asigurarea serviciilor silvice pentru întregul fond forestier național, indiferent de forma de proprietate, prin ocoale silvice. Pentru fondul forestier proprietate publică a statului deținut de Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, care se reorganizează în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură «Marin Drăcea», administrarea se realizează de către structurile din cadrul acestuia.

(2) Administrarea, precum și serviciile silvice, după caz, se asigură prin ocoale silvice autorizate, denumite în continuare ocoale silvice, care sunt de două tipuri:

a) ocoale silvice de stat — din structura Regiei Naționale a Pădurilor — Romsilva și din structura Regiei Autonome «Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat», care administrează fond forestier proprietate publică a statului și care sunt înființate de acestea; Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice, care se reorganizează în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură «Marin Drăcea», poate asigura administrarea prin bazele experimentale, care se asimilează ocoalelor silvice de stat, dar numai pentru fondul forestier proprietate publică a statului pentru care are calitatea de administrator, potrivit legii;

b) ocoale silvice de regim, care sunt înființate, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale, de persoanele fizice ori de persoanele juridice care au în proprietate fond forestier ori de asociații constituite de către acestea.

(3) Ocoalele silvice prevăzute la alin. (2) sunt de interes public și pot administra sau asigura servicii silvice, după caz, și pentru alte proprietăți forestiere, pe bază de contracte, care constituie titlu executoriu cu privire la sumele datorate de către proprietar pentru administrarea sau asigurarea serviciilor silvice, după caz, cu excepția ocolului silvic propriu al Regiei Autonome «Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat», care poate asigura administrarea sau serviciile silvice numai pentru fondul forestier pe care îl are în administrare proprie.

(4) În formele asociative de proprietate la care statul deține în indiviziune terenuri cu vegetație forestieră, statul este

reprezentat în drepturile sale de către Ministerul Finanțelor Publice.”

— Art. 17: „(1) Respectarea regimului silvic este obligatorie pentru toți proprietarii sau deținătorii de fond forestier.

(2) Proprietarii fondului forestier au următoarele obligații în aplicarea regimului silvic:

a) să asigure elaborarea și să respecte prevederile amenajamentelor silvice și să asigure administrarea/serviciile silvice pentru fondul forestier aflat în proprietate, în condițiile legii;

b) să asigure paza și integritatea fondului forestier;

c) să realizeze lucrările de regenerare a pădurii;

d) să realizeze lucrările de îngrijire și conducere a arboretelor;

e) să execute lucrările necesare pentru prevenirea și combaterea bolilor și dăunătorilor pădurilor;

f) să asigure respectarea măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor;

g) să exploateze masa lemnoasă numai după punerea în valoare, autorizarea parchetelor și eliberarea documentelor specifice de către personalul abilitat;

h) să asigure întreținerea și repararea drumurilor forestiere pe care le au în administrare sau în proprietate;

i) să aibă delimitat fondul forestier aflat în proprietate, în conformitate cu actele de proprietate sau cu documentele cadastrale, după caz, prin semne de hotar, și să le mențină în stare corespunzătoare;

j) să notifice structurile teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de silvicultură, în termen de 60 de zile, cu privire la transmiterea proprietății asupra terenurilor forestiere.

(3) În cazul administrării fondului forestier prin ocoale silvice autorizate, obligațiile prevăzute la alin. (2) aparțin acestora, cu excepția celei prevăzute la alin. (2) lit. i).”

— Art. 51: „(1) Proprietarii de păduri sunt obligați să asigure paza pădurii împotriva tăierilor ilegale de arbori, a furturilor, a distrugerilor, a degradărilor, a pășunatului și a altor fapte păgubitoare pentru fondul forestier, în condițiile legii.

(2) Personalul silvic care are atribuții pentru paza pădurilor este dotat cu armament de serviciu, în condițiile legii.

(3) În exercitarea atribuțiilor de serviciu privind paza fondului forestier, precum și constatarea contravențiilor și a faptelor ce constituie infracțiuni silvice, personalul silvic este investit cu exercițiul autorității publice, în limitele competențelor stabilite de lege.”

Pct. 42: „Regimul silvic — sistemul unitar de norme tehnice silvice, economice și juridice privind amenajarea, cultura, exploatarea, protecția și paza fondului forestier, în scopul asigurării gestionării durabile.”

13. În opinia autorilor excepției, dispozițiile criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 44 referitor la dreptul de proprietate privată.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite prin lege. În temeiul acestor prevederi constituționale, legiuitorul ordinar este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principală conferită de Constituție, în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel niște limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca drept subiectiv garantat (a se vedea Decizia nr. 59 din 17 februarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 9 martie 2004). Dispoziția constituțională permite legiuitorului ca, în considerarea unor interese specifice, să instituie reguli care să

armonizeze incidența și a altor drepturi fundamentale ale cetățenilor decât cel de proprietate într-o interpretare sistematică a Constituției, astfel încât ele să nu fie suprimate prin modul de reglementare a dreptului de proprietate (a se vedea Decizia nr. 471 din 4 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 46 din 13 ianuarie 2005). De asemenea, Curtea reține că dispozițiile constituționale ale art. 44 alin. (1) din Legea fundamentală permit posibilitatea instituirii unor limite legale de exercitare a dreptului de proprietate, pentru protejarea unor interese publice, precum interesul economic general sau fiscal, interesul edilitar, interesul de salubritate și sănătate publică, interesul social, cultural istoric, urbanistic și arhitectural, interesul siguranței și apărării naționale etc., cu condiția ca aceste limitări legale să nu atingă însăși substanța dreptului de proprietate (a se vedea Decizia nr. 469 din 12 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 473 din 6 iulie 2011).

15. În ceea ce privește dispozițiile Legii nr. 46/2008 — Codul silvic, Curtea constată că, prin Decizia nr. 492 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 54 din 22 ianuarie 2014, a statuat că aceasta prevede în cuprinsul titlurilor II și III reguli stricte cu privire la obligațiile proprietarului de fond forestier, indiferent de forma de proprietate, referitoare la obligația de respectare a regimului silvic și a regulilor privind protecția mediului, a amenajamentelor silvice, precum și alte obligații. Curtea a reținut că aceste obligații sunt o aplicare, la nivel legislativ, a prevederilor constituționale ale art. 44 alin. (7), potrivit cărora „*dreptul de proprietate obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii sau obiceiului, revin proprietarului*”.

16. În continuare, Curtea a statuat că, în virtutea faptului că pădurea constituie un bun de interes național, legiuitorul a reglementat un cadru legislativ strict în privința conținutului dreptului de proprietate asupra acesteia. Referitor la atributul de folosință, acest cadru legal are în vedere administrarea pădurii și asigurării serviciilor silvice prin ocoale silvice pe bază de contract și, în mod evident, aplicarea regimului silvic cu toate obligațiile pe care acesta le presupune. Rezultă că legiuitorul a înțeles să stabilească în acest fel conținutul dreptului de proprietate asupra pădurii/fondului forestier, tocmai în aplicarea art. 44 alin. (1) și (7) din Constituție. Astfel, măsurile instituite de

prevederile legale nu echivalează cu o sarcină asupra proprietății, ci sunt obligații impuse proprietarului în considerarea bunului pentru a se asigura gestionarea durabilă a pădurilor/fondului forestier. Așadar, raportat la scopul legitim urmărit, Curtea a constatat că regimul special de reglementare a atributului de folosință, inclusiv sub aspectul obligației care incumbă proprietarilor de a încheia contractul de administrare/servicii silvice, este adecvată, necesară și proporțională, respectând un just echilibru între interesele generale ale societății și cele particulare ale titularilor dreptului de proprietate.

17. Curtea apreciază că atât considerentele, cât și soluția din această decizie își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, neintervenind elemente noi de natură să determine o reconsiderare a jurisprudenței.

18. Distinct de cele reținute în decizia anterior menționată, Curtea reține că Legea nr. 46/2008 — Codul silvic obligă la administrarea sau, după caz, asigurarea serviciilor silvice pentru întregul fond forestier național, indiferent de forma de proprietate, prin ocoale silvice. Acestea din urmă pot fi de două feluri, și anume ocoale silvice de stat și ocoale silvice de regim. Potrivit art. 10 alin. (2) lit. b) și art. 13 alin. (2) din lege, ocoalele silvice de regim sunt înființate, în condițiile legii, de unitățile administrativ-teritoriale, de persoanele fizice ori de persoanele juridice care au în proprietate fond forestier ori de asociații constituite de către acestea și funcționează similar asociațiilor și fundațiilor sau ca societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990. De asemenea, potrivit art. 13 alin. (1) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, pentru fondul forestier proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, administrarea și/sau serviciile silvice se realizează prin ocoale silvice de regim ori pe bază de contract cu alte ocoale silvice.

19. Astfel, din reglementarea modului de înființare a ocoalelor silvice de regim, Curtea observă că înșiși autorii excepției puteau face demersuri pentru înființarea unui astfel de ocol silvic sau pentru încheierea cu un ocol silvic de regim a unui contract pentru asigurarea serviciilor silvice, fără a fi obligați la încheierea unui astfel de contract cu Regia Națională a Pădurilor — Romsilva.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Șipoteanu Lucian Eugen și Șipoteanu Magdalena în Dosarul nr. 14.370/193/2014 al Judecătoriei Botoșani — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 10, art. 17 și art. 51 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, precum și ale pct. 42 din anexa la Legea nr. 46/2008 — Codul silvic sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Botoșani — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 decembrie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

**AUGUSTIN ZEGREAN**

Magistrat-asistent,  
**Daniela Ramona Marițiu**

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

## DECIZIA Nr. 850

din 10 decembrie 2015

## referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 218 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Societatea „Voievod” — S.R.L. din comuna Sucevița, județul Suceava, în Dosarul nr. 19/39/2015 al Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 878D/2015.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autoarea excepției de neconstituționalitate, domnul avocat Marcel Gaftoneanu din Baroul Suceava, cu împuternicire avocațială depusă la dosar, lipsind cealaltă parte. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului autoarei excepției de neconstituționalitate. Acesta susține că Guvernul a încălcat normele constituționale atunci când a reglementat prin intermediul unei ordonanțe a Guvernului în materia contenciosului administrativ care ține de domeniul legii organice.

4. În continuare, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

## CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 4 mai 2015, pronunțată în Dosarul nr. 19/39/2015, **Curtea de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 218 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală**, excepție ridicată de Societatea „Voievod” — S.R.L. din comuna Sucevița, județul Suceava, într-un dosar având ca obiect soluționarea cererii de suspendare și, respectiv, anulare a unui act administrativ-fiscal.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia arată, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât limitează dreptul prevăzut de cadrul general oferit de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, și anume dreptul persoanei vătămate de a se adresa instanței de contencios cu o cerere în anularea actului chiar și în cazul în care nu primește niciun răspuns la plângerea prealabilă, numai pentru cazul în care se primește răspuns la plângerea prealabilă, respectiv atunci când este îndeplinită situația premisă a respectării de către organul fiscal a termenului prevăzut de lege pentru a răspunde la contestație.

7. Autoarea excepției arată că materia contenciosului administrativ trebuie să fie reglementată, potrivit art. 73 alin. (3)

lit. k) din Constituție, prin lege organică. Prin imixtiunea Guvernului în competența Parlamentului de a reglementa această materie se încalcă rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării, precum și principiul separației și echilibrului puterilor în stat.

8. Prin reglementarea din cuprinsul prevederilor legale criticate se institue o derogare în materia contestării actelor administrative, prin limitarea/restrângerea drepturilor prevăzute de lege pentru persoana vătămată, contrar prevederilor art. 53 din Constituție. Astfel, dispozițiile legale criticate restrâng drepturile persoanei vătămate care se adresează instanței de contencios administrativ în situația în care în mod arbitrar — emitentul actului nu răspunde în termenul prevăzut de lege la plângerea prealabilă formulată de aceasta. Astfel, singura posibilitate pusă la dispoziția persoanei vătămate în lumina acestui text de lege este aceea de a se adresa instanței de contencios cu o cerere care să aibă ca obiect obligarea organului fiscal de a emite decizia de soluționare a contestației, fără a avea dreptul să solicite și anularea actului conform cu prevederile cuprinse în art. 8 alin. (1) din Legea nr. 554/2004. Cu alte cuvinte, în lipsa unui răspuns la plângerea prealabilă în materia actelor administrativ-fiscale, persoana vătămată se află în imposibilitate de a formula o cerere de anulare a actului administrativ atacat, dreptul său fiind restrâns la posibilitatea de a adresa instanței de contencios o cerere prin care să solicite acesteia să oblige organul fiscal la emiterea deciziei de soluționare a contestației.

9. De asemenea, o eventuală suspendare a executării actului administrativ-fiscal obținută în temeiul art. 14 din Legea nr. 554/2004 și-ar înceta efectele ca urmare a trecerii termenului de 60 de zile prevăzut pentru introducerea acțiunii pentru anularea actului, iar pierderea acestui drept al persoanei vătămate nu se datorează (în situația nesoluționării contestației în termenul legal) decât comportamentului fiscal arbitrar al organelor fiscale de care depinde exclusiv soluționarea contestației formulate de persoana vătămată. Cu alte cuvinte, un act administrativ-fiscal nu ar mai putea fi suspendat dacă organul fiscal a refuzat să soluționeze contestația în termenul prevăzut de lege.

10. **Curtea de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

## CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum reiese din încheierea de sesizare, îl constituie prevederile art. 218 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, care au următorul cuprins: „Deciziile emise în soluționarea contestațiilor pot fi atacate de către contestatar sau de către persoanele introduse în procedura de soluționare a contestației potrivit art. 212, la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în condițiile legii.”

15. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 53 alin. (1) privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului, art. 73 privind categoriile de legi și în art. 108 privind actele Guvernului. Din motivarea excepției reiese faptul că autoarea acesteia înțelege să se raporteze și la dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autoarea excepției de neconstituționalitate formulează critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și intrinsecă.

17. Criticile extrinseci sunt raportate la dispozițiile constituționale ale art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului, ale art. 73 privind categoriile de legi, precum și ale art. 108 privind actele Guvernului. Autoarea excepției arată că materia contenciosului administrativ trebuie să fie reglementată, potrivit art. 73 alin. (3) lit. k) din Constituție, prin lege organică. Prin imixtiunea Guvernului în competența Parlamentului de a reglementa această materie se încalcă rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării, precum și principiul separației și echilibrului puterilor în stat. Așadar, autoarea excepției afirmă că procedura prevăzută de normele legale criticate face parte din contenciosul administrativ; drept urmare, ea ar fi trebuit să fie reglementată, potrivit dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. k) din Constituție, prin prevederi de natura legii organice.

18. Curtea Constituțională a statuat prin Decizia nr. 2 din 17 ianuarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 25 februarie 2013, că procedura soluționării contestației împotriva actului administrativ-fiscal, deși litigioasă, nu face parte din contenciosul administrativ în sensul dispozițiilor constituționale coroborate cu cele ale art. 2 alin. (1) lit. f) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.154 din 4 decembrie 2004. Prin aceste din urmă prevederi se definește contenciosul administrativ ca fiind „activitatea de soluționare de către instanțele de contencios administrativ competentă potrivit legii organice a litigiilor în care cel puțin una dintre părți este o autoritate publică”, iar conflictul s-a născut fie din emiterea sau încheierea, după caz, a unui act administrativ, în sensul legii, fie din nesoluționarea în termenul legal ori din refuzul nejustificat de a rezolva o cerere referitoare la un drept sau la un interes legitim. Cu alte cuvinte, contenciosul administrativ este activitatea de soluționare a unui litigiu de către instanța competentă, litigiu în care cel puțin o parte este o autoritate publică. De aceea, prevederile art. 218 alin. (2) nu fac decât o trimitere la Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, procedura de judecată fiind acolo reglementată.

19. Curtea mai reține că respectivul Cod de procedură fiscală a fost adoptat prin Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 29 decembrie 2003. Adoptarea acestui act normativ s-a făcut în baza Legii nr. 559/2003 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 909 din 19 decembrie 2003. Prin Legea nr. 174/2004,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 465 din 25 mai 2004, Parlamentul a aprobat, potrivit dispozițiilor constituționale, ordonanța Guvernului referitoare la Codul de procedură fiscală.

20. În aceste condiții, nu se poate reține încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4), art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului, art. 73 privind categoriile de legi și ale art. 108 privind actele Guvernului.

21. În ceea ce privește criticile intrinseci de neconstituționalitate, autoarea excepției se raportează la prevederile constituționale ale art. 53, fără a indica dreptul fundamental pe care îl consideră încălcat. Curtea, având în vedere motivarea excepției, constată că dispozițiile constituționale la care înțelege să se raporteze sunt cele ale art. 21 privind liberul acces la justiție. Astfel, autoarea excepției arată că, în lipsa unui răspuns la plângerea prealabilă în materia actelor administrativ-fiscale, persoana vătămată se află în imposibilitate de a formula o cerere de anulare a actului administrativ în contencios administrativ, dreptul său fiind restrâns la posibilitatea de a adresa instanței o cerere prin care să solicite obligarea organului fiscal la emiterea deciziei de soluționare a plângerii prealabile.

22. Referitor la această critică, Curtea a mai avut prilejul de a se pronunța prin Decizia nr. 95 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 320 din 10 mai 2011, și Decizia nr. 703 din 27 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 26 ianuarie 2015, când a statuat că, având în vedere dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, precum și pe cele ale Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cel care se consideră lezat în drepturile sale prin lipsa actului administrativ fiscal se poate adresa instanței de judecată pentru obligarea organului fiscal la emiterea deciziei de soluționare a contestației.

23. Curtea a mai reținut că, în toate cazurile, ulterior pronunțării deciziei de către organul fiscal, contestatorul nemulțumit poate ataca această decizie la instanța de contencios administrativ competentă. În soluționarea cererii, instanța de contencios administrativ este competentă, potrivit art. 18 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, să se pronunțe și asupra legalității operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii actului supus judecății, adică și asupra actelor administrative fiscale contestate în fața organului fiscal.

24. De asemenea, Curtea a constatat că eventualul comportament al părților sau al instituțiilor administrative care determină o întârziere în soluționarea contestației nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una ce ține exclusiv de conduita părților implicate, conduita ce nu este determinată de textul de lege criticat. Or, Curtea Constituțională judecă numai în drept, astfel încât conduita procesuală a contribuabilului contestator sau a organului fiscal ori unele decizii administrative sau judecătorești discutabile nu pot constitui temei pentru constatarea neconstituționalității unor texte legale. În acest sens, a se vedea Decizia nr. 930 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 588 din 19 august 2010.

25. De asemenea, Curtea reține și considerentele Deciziei nr. 687 din 12 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 25 iulie 2008. Prin acea decizie s-a constatat că instituirea recursului prealabil sau grațios reprezintă o modalitate simplă, rapidă și scutită de taxa de timbru, prin care persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică are posibilitatea de a obține recunoașterea dreptului pretins sau a interesului său legitim direct de la organul emitent. Se realizează astfel, pe de o parte, protecția persoanei vătămate și a administrației, iar, pe de altă parte, degrevarea instanțelor judecătorești de contencios administrativ de acele

litigii care pot fi soluționate pe cale administrativă, dându-se expresie principiului celerității. De asemenea, Curtea a reținut că nicio dispoziție constituțională nu interzice ca prin lege să se instituie o procedură administrativă prealabilă, fără caracter jurisdicțional, cum este, de exemplu, procedura recursului administrativ grațios sau a celui ierarhic. În plus, s-a arătat că dreptul de acces liber la justiție nu este un drept absolut, el putând fi supus anumitor condiționări. Prin urmare, Curtea a statuat că parcurgerea unei proceduri administrative prealabile, obligatorii, fără caracter jurisdicțional nu îngrădește dreptul de acces liber la justiție, atât timp cât decizia organului administrativ poate fi atacată în fața unei instanțe judecătorești.

26. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în aceste decizii sunt valabile și în cauza de față.

27. Autoarea excepției de neconstituționalitate mai afirmă că un act administrativ-fiscal nu ar mai putea fi suspendat dacă organul fiscal a refuzat să soluționeze contestația în termenul prevăzut de lege. Această critică de neconstituționalitate se bazează, însă, pe o presupusă neconcordanță dintre Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală și Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004. Astfel, se arată că eventuala suspendare a executării actului administrativ-fiscal obținută în temeiul art. 14 din Legea nr. 554/2004 și-ar înceta efectele ca urmare a trecerii termenului de 60 de zile, iar pierderea acestui drept al persoanei vătămate nu este cauzată (în situația nesoluționării contestației în termenul legal) decât de comportamentul arbitrar al organelor fiscale de care depinde exclusiv soluționarea contestației formulate de persoana vătămată.

28. Referitor la acest aspect, Curtea a statuat, de exemplu, prin Decizia nr. 67 din 27 aprilie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 30 iunie 1999, Decizia nr. 151 din 12 octombrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 3 din 7 ianuarie 2000, sau Decizia nr. 359 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 711 din 19 noiembrie 2013, că instanța constituțională nu se poate pronunța asupra neconcordanțelor dintre diferite

norme juridice, ci numai asupra înțeleșului dispozițiilor legale criticate în raport cu prevederile și principiile constituționale.

29. Totodată, Curtea a reținut în jurisprudența sa că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins violate, iar nu compararea prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel s-ar ajunge, inevitabil, la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. În acest sens sunt și deciziile nr. 824 din 11 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 842 din 13 decembrie 2012, și nr. 81 din 25 mai 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 8 iulie 1999. Așadar, această chestiune reprezintă o problemă de interpretare și aplicare a legii, atribut al instanței judecătorești.

30. Curtea mai reține că, începând cu data de 1 ianuarie 2016, va intra în vigoare Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015 care oferă o rezolvare normativă acestei situații neclare sub imperiul Codului de procedură fiscală actual. În acest sens, art. 278 alin. (5) din Legea nr. 207/2015 prevede expres, prin derogare de la dispozițiile art. 14 alin. (1) teza finală din Legea nr. 554/2004, că suspendarea executării actului administrativ fiscal dispusă potrivit art. 14 din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, încetează de drept și fără nicio formalitate dacă acțiunea în anularea actului administrativ fiscal nu a fost introdusă în termen de 60 de zile *de la data comunicării deciziei de soluționare a contestației*. De asemenea, potrivit art. 281 alin. (5) din Legea nr. 207/2015, în situația nesoluționării contestației în termen de 6 luni de la data depunerii contestației contestatorul se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru anularea actului. La calculul acestui termen nu sunt incluse perioadele în care procedura de soluționare a contestației este suspendată potrivit art. 277 din aceeași lege.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

## CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea „Voievod” — S.R.L. din comuna Sucevița, județul Suceava, în Dosarul nr. 19/39/2015 al Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 218 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Suceava — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 decembrie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE  
**AUGUSTIN ZEGREAN**

Magistrat-asistent,  
**Fabian Niculae**

# ACTE ALE CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI  
SECȚIA A TREIA

## HOTĂRÂREA din 7 iulie 2015 în Cauza Morar împotriva României

(Cererea nr. 25.217/06)  
Strasbourg  
Definitivă la 7 octombrie 2015

Hotărârea a rămas definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.  
În Cauza *Morar împotriva României*,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, președinte, Luis López Guerra, Ján Šikuta, Kristina Pardalos, Johannes Silvis, Valeriu Grițco, Branko Lubarda, judecători, și Marialena Tsirli, grefier adjunct de secție,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 16 iunie 2015,  
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

### PROCEDURA

1. La originea cauzei se află Cererea nr. 25.217/06 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Ioan T. Morar (*reclamantul*), a sesizat Curtea la 16 iunie 2006, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Reclamantul a fost reprezentat de D. Costea, avocat în București. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de agentul guvernamental, doamna C. Ciută, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, apoi de doamna I. Cambrea, care a înlocuit-o în această funcție.

3. Reclamantul se plânge în special de o încălcare a libertății sale de exprimare jurnalistică, din cauza condamnării sale pentru scrierea unor articole, apărute în 2004, în contextul alegerilor prezidențiale, cu privire la consilierul politic al unei potențiale candidate.

4. La 24 noiembrie 2010, cererea a fost comunicată Guvernului. În urma abținerii doamnei Iulia Antoanella Motoc, judecător ales să reprezinte România (art. 28 din Regulament), președintele camerei l-a desemnat pe domnul Luis López Guerra în calitate de judecător ad-hoc (art. 26 §4 din Convenție și art. 29 §1 din Regulament).

### ÎN FAPT

#### I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul s-a născut în 1956 și locuiește în București. Acesta este ziarist de profesie.

#### A. Articolele incriminate

6. La 24 februarie, 16 și 30 martie 2004, săptămânalul de satiră *Academia Cațavencu* a publicat mai multe articole scrise de reclamant, în contextul prezentării candidaturilor pentru alegerile prezidențiale din 2004, referitoare, între altele, la V.G., consilierul politic al unei potențiale candidate. Articolele erau intitulate astfel:

— „Mișe-LIE sau lovitură de staff? Pe umerii și pe epoleții cui plânge văduva [R.] — O fantomă LIE-DIE la Cotroceni?”;

— „O scrisoare interceptată: Eugen Ionescu către Mircea Eliade, *despre [G.]*”;

— „[L.] salvează România, scenariu de securist cu bască”;

— „A plecat spionul, a rămas trădătorul. Așchia nu sare departe nici în America”.

7. Articolele vorbeau despre posibila candidatură a L.R. la alegerile prezidențiale din România. Reclamantul îl menționa pe

V.G., om de afaceri american, de origine română, în rândul consilierilor politici ai potențialei candidate.

V.G. a depus împotriva reclamantului o plângere penală pentru calomnie.

#### 1. Conținutul primului articol

8. În primul articol, publicat la 24 februarie 2004, reclamantul discuta despre posibilitatea unei manevre oculte de lansare în cursa electorală a unei candidate aparent pro-occidentale, al cărei unic scop era slăbirea șanselor principalului candidat al opoziției, făcându-l să piardă voturile electoratului feminin și pro-occidental.

9. Articolul pune la îndoială moralitatea lui V.G., în contextul regimului totalitar din România, și intențiile sale reale. Cele două subtitluri care acopereau această parte a articolului erau „Mic test de inteligență medie” și „[G.] își face oare numai datoria?”.

10. Fragmentele relevante referitoare la aceste aspecte erau redactate astfel:

#### Mic test de inteligență medie

„1. Securitatea a trimis mulți oameni afară, înainte de '89, pentru diverse acțiuni, cu diverse acoperiri. Una din cele mai bune acoperiri pentru un «infiltrat» este, trebuie să o recunoaștem, o galerie de artă. E un loc public, poate veni oricine, poate servi de «căsuță poștală» și, de asemenea, de «casierie». Tranzacțiile cu tablouri pot ascunde foarte bine fluxuri de bani. Ce mai, o galerie de artă e o excelentă casă conspirativă. [V.G.] are o galerie de artă în Washington, Galeria [A.], undeva într-o zonă bună. Pentru concluzia corectă veți obține cinci puncte!

2. Visul de aur al oricărei agenții de spionaj (chiar și al spionajului românesc) este să plaseze un pion în miezul clasei politice din țara-țintă și, astfel, să aibă acces la diversele informații pe care nu le-ar putea obține în alt mod. Sau chiar să poată influența, într-o oarecare măsură, decizia politică din țara respectivă. Să reușești să determini căsătoria unui agent de-al tău cu fiica unui om politic american este un vis! [V.G.] este căsătorit cu [E.K.], fiica fostei membre a Congresului SUA, [B.K.]. Și aici aveți ocazia să câștigați cinci puncte dacă ajungeți la concluzia corectă!”

#### [G.] își face oare numai datoria?

„Cu punctele în buzunar, mergem mai departe. În mediul românesc din Washington, [V.G.] este cunoscut drept un tip tulbure, fost lobbyist [al lui I.] imediat după Revoluție, luptător, aproape la propriu, împotriva disidenților și înainte și după. Dar gata pentru orice fel de misiuni în patria-mumă. De menționat



că, în momentul emigrării în SUA, [V.G.] se numea [V.A.]. Și-a schimbat numele în urma unui proces. «Băieții» știu de ce. [...] a încercat să intre și pe sub pielea lui [C], reușind să păcălească niște oameni. De altfel, există niște scrisori ale Seniorului în care acesta afirmă clar că [V.G.] este un mincinos și că tot ce a declarat în numele său sînt pure invenții. Le putem aduce la proces! Apoi, [V.G.] a trecut meteoric și prin tabăra «vătrașilor», fiind prieten cu senatorul PUNR [A.M.] și făcând lobby în SUA pentru [G.F.]. Dar luptînd și împotriva ambasadorului [M.], dacă vă mai aduceți aminte. [...] Nu știm pe ce cale au ajuns să se împrietenească [V.G.] cu [D.M.], dar cartea ultimului, apărută recent la editura [...], a fost prefațată de primul.

[...]

Ei, acești doi oameni sînt temelia campaniei electorale a doamnei [L.R.], care a anunțat că va arunca în luptă 15 milioane de dolari. [...] Aceste rînduri nu sînt un atac PSD! Sînt doar un efort de a înțelege mai bine resorturile acestei candidaturi.”

11. Articolul continua cu afirmații referitoare la potențiala candidată, potrivit căreia averea acesteia provenise probabil din două moșteniri, de care beneficiase de pe urma soților săi succesivi, care fuseseră mult mai în vîrstă decât ea. Reclamantul discuta, de asemenea, circumstanțele plecării din 1979, din România în SUA, a candidatei în cauză, circumstanțe considerate neclare, precum și legăturile sale cu doi agenți secreți ai fostului regim, dintre care un general foarte cunoscut, care s-ar fi autodenunțat, cerînd azil politic în Statele Unite. În continuare, ziaristul preciza că respectiva candidată era destul de zgârcită, avînd în vedere stilul ei de viață, pe care acesta îl considera modest, și valoarea foarte mică a bursei pe care aceasta o oferise; în consecință, acesta era mirat de generozitatea de care potențiala candidată dădea dovadă, investind 15 milioane de dolari în campanie.

12. Ultima parte a articolului, care îl menționa din nou pe V.G., era redactată astfel:

„Și, cu toată zgîrcenia ei, [L.R.] anunță că aruncă în luptă 15 milioane de dolari. În acest caz există două posibilități: ori banii nu sînt ai ei, ori speră să-i scoată ulterior. Noi spunem că nu sînt ai ei. Dar dacă nu sînt banii ei, atunci ne gîndim unde duc firele urzite de [V.G.]. Dacă, însă, sînt ai ei și ar vrea să-i recupereze, atunci chiar e nasol. Din salariul prezidențial, în niciun caz nu va [reuși]. Atunci din ce? Și cine răspunde la întrebarea asta obține încă zece puncte. Faceți totalul. Cît aveți? Douăzeci de puncte? E clar, nu sîntenți votant de-al [L.R.]”

2. *Conținutul celui de-al doilea articol*

13. În al doilea articol, publicat la 16 martie 2004, se făcea referire la o scrisoare, copia ultimei pagini a acesteia fiind publicată alături de articol. Această scrisoare ar fi fost datată 1982 și ar fi fost trimisă de scriitorul francez de origine română, Eugen Ionescu, istoricului și scriitorului român Mircea Eliade, care locuia în Statele Unite. Articolul preciza că, potrivit acestei scrisori, Eugen Ionescu îl avertiza pe Mircea Eliade cu privire la V.G., pe care îl considera spion.

14. Părțile relevante în speță ale articolului erau redactate astfel:

„[...] Cînd regimul [I.I.] nu avea niciun prieten în lume pentru că adusesse minerii la București, avea în SUA un mare prieten dubios — [V.G.]. [V.G.] i-a fost foarte antipatic însă lui Eugen Ionescu. Dramaturgului român, [V.G.] îi mirosise a securist infiltrat în diaspora. Găsiți un excepțional document despre șeful campaniei [L.R.], semnat de Eugen Ionescu.

[V.G.] dat în vileag de Eugen Ionescu

Nu cu mult timp în urmă, în pagina 3 dedicată [L.R.], candidata din Nevada, vă prezentam un personaj dubios care deține funcția de șef de campanie a româno-americană. E vorba despre dubiosul [V.G.], asupra căruia plutește suspiciunea că ar fi unul dintre românii trimiși de Securitate cu misiuni în diaspora. Și, ca să vă demonstrăm că nu ni se pare doar nouă

că [V.G.] e suspect, vă prezentăm un document excepțional. O scrisoare a lui Eugen Ionescu adresată, pe 12 mai 1982, din Paris, lui Mircea Eliade, aflat în Chicago. Documentul se află, acum, în Biblioteca Universității Chicago, în impresionanta arhivă Eliade. Scrisoarea [...] este urmată de un post-scriptum în limba română, scris de mîna. Ultima parte a acestui P.S., pe care vi-l prezentăm în facsimil, îl avertizează pe Eliade de un pericol: «*Feriți-vă de [V.G.], care se prezintă la toți în numele meu. Vrea să facă o «biografie». I'am interzis s'o scrie dar el umblă pe la toți prietenii și cunoscuții mei din partea mea. Este un tip periculos, insinuant și, cred, spion.»*»

15. Acest articol era însoțit de o fotografie a potențialei candidate la alegerile prezidențiale și a lui V.G., intitulată „Fotografie cu [V.G.] și [L.R.], demnă de gazeta de perete a SIE la rubrica «Așa da!»”. Fotografia era însoțită de o casetă de text de tipul celor folosite în benzile desenate, potrivit căreia V.G. afirma „E absurd să credeți ce scrie Eugen Ionescu despre mine! Total absurd! Întrebați orice cronicar dramatic care se respectă în ce curent încadrează scrierile lui.”

3. *Conținutul celui de-al treilea articol*

16. Al treilea articol, publicat la 30 martie 2004, intitulat „«[L.R.] salvează România», scenariu de securist cu bască», expunea existența a diverse pretense legături personale între potențiala candidată menționată anterior și cercurile apropiate ale serviciilor secrete române.

17. Părțile relevante în speță ale articolului erau redactate astfel:

„Legăturile ajunse la vedere ale [L.R.] cu fosta Securitate sînt deocamdată două: [G.V.V.] și [V.G.]. Primul, numit șef peste toată suflarea Securității imediat după ce s-a ocupat de regizarea procesului Ceaușescu, face priza directă între cercurile cotroceniste ale lui [I.I.] și brusca inițiativă a republicanei de Nevada de a se arunca în bătaia pentru Cotroceni. [L.R.] a recunoscut vechile legături strîne cu care a înlățuit-o de pat [V.V.] — și nu în căutarea metafizicii. Al doilea, [V.G.], mirosit ca spion de nasul fin al lui Eugen Ionescu, ne precizează chiar față de cine anume din aceste cercuri [L.] face drepti (vremea culcatului s-a dus). Este vorba de [I.T.], actualul vicepremier. [I.T.] este cel care l-a folosit pe [V.G.] în acțiuni de lobby prin soția acestuia [...]. Cînd [T.] a fost debarcat din fruntea SIE, onctuosul [V.G.] a încercat cît a putut de repede să intre în grațiile regimului [C.], atrăgînd în lungi discuții pe unul dintre consilierii acestuia, căruia i-a prezentat largile sale posibilități de acțiune și lipsa totală de scrupule. Fără succes — mirosul de sconcs specific spionilor de mîna a doua spre a treia în căutare de stăpîni cu bani era prea puternic și i-a ținut pe toți deoparte. Mai puțin pe [T.], care i-a dat acum o nouă misiune: aceea de a face credibil sloganul «Lia salvează România», pentru a-l jumuli măcar de un 5% pe [S.] și a repeta șmecheria cu [V.], verificată deja la alegerile trecute. În combinație și cu [D.V.], [L.] ar putea da chiar o spioală republicană regroupării electorale pure a Securității. Lucrăturile lui [T.] nu au însă finețea goblenurilor electorale ale lui [H.], ci miros de bască încinsă de tractorist, așa cum e asta cu [L.R.] și [V.G.], care rimează cu mîrlan.”

4. *Conținutul celui de-al patrulea articol*

18. Al patrulea articol, publicat tot la 30 martie 2004, era mai scurt și menționa că potențiala candidată la alegerile prezidențiale se debarasase de V.G., ulterior dezvăluirii scrisorii atribuite lui Eugen Ionescu. Articolul adăuga că, în pofida acestui lucru, V.G. nu va „muri de foame”, deoarece soția acestuia avea o funcție bine plătită.

Între altele, acest articol cuprindea următoarele două subtitluri:

**A plecat spionul, a rămas trădătorul!**

„[L.R.] a reacționat la demascarea lui [V.G.], șeful ei de campanie electorală, făcută de Eugen Ionescu într-o scrisoare către Mircea Eliade, scrisoare reprodușă în facsimil în revista

noastră. Cum ar veni, a renunțat la un spion, rămânând în staff doar cu un trădător. Numele lui este [D.M.] și cel trădat, vă aducem aminte, e [B.C.]. Oricum, se pare că toată treaba cu candidatura nu a fost decât o vitrină pentru expunerea lui [D.], operațiune care a reușit, serviciile acestuia fiind cumpărate de partidul lui [...].”

**Așchia nu sare departe nici în America!**

„Dacă tot i-am pomenit, din nou, numele lui [V.G.], să arătăm că, în ciuda dubiilor exprimate de multă lume, în frunte cu Eugen Ionescu, în ciuda concedierii de către [L.R.], [V.] nu are motive să se plângă că ar muri de foame. Oricum, el e însurat, cum am mai spus, cu [...] fiica [...].”

**19.** Articolul continua cu expunerea carierei din administrația publică a soției lui V.G., citând în special posturile pe care aceasta le ocupase, care ar fi fost bine remunerate.

**B. Procesul penal pentru calomnie**

**20.** La 26 aprilie 2004, V.G., care face obiectul articolelor în cauză, a sesizat Judecătoria Sectorului 2 București (*judecătoria*) cu o plângere penală pentru calomnie împotriva a trei ziariști de la *Academia Cațavencu*, printre care și reclamantul, pe care îl acuza că scriese articolele apărute la 24 februarie, 16 și 30 martie 2004, pe care acesta le considera calomnioase.

**1. Achitarea pronunțată în primă instanță**

**21.** Prin sentința din 20 septembrie 2005, judecătoria a constatat că reclamantul era singurul autor al articolelor în litigiu, nu și ceilalți doi ziariști chemați în judecată. Instanța l-a achitat pe reclamant pe latura penală, considerând că nu erau întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de calomnie și că, prin urmare, persoana respectivă nu săvârșise infracțiunea în cauză și a respins pretențiile părții vătămate.

**22.** Instanța a motivat achitarea reclamantului, considerând că articolele incriminate nu conțineau imputări cu caracter calomnios. În plus, aceasta a constatat că partea vătămată se implicase într-un demers politic public, în sfera actorilor politici, și că, prin urmare, aceasta era expusă discursului critic al ziaristului.

**23.** În ceea ce privește primul articol, instanța a reținut că singurele afirmații directe cu privire la partea vătămată, care, de altfel, corespundeau realității, se refereau la faptul că aceasta era proprietarul unei galerii de artă din Washington și că era căsătorit cu fiica unui fost membru al Congresului SUA.

**24.** De asemenea, instanța a considerat că acest articol conținea o analiză teoretică a avantajelor pe care le-ar putea avea un agent infiltrat, de a se ascunde sub acoperirea unei galerii de artă și de a fi plasat în miezul clasei politice a unei țări străine. Potrivit instanței, articolul incriminat nu afirma în mod expres că V.G. era agent infiltrat.

**25.** În consecință, instanța a apreciat că reclamantul nu afirmase în niciun caz că partea vătămată făcuse parte din serviciile secrete ale lui Ceaușescu și că singurele afirmații referitoare la partea în cauză erau judecări de valoare, interesul lor fiind justificat de implicarea acesteia în procesul de prezentare a candidaturilor la alegerile prezidențiale din România.

**26.** În ceea ce privește conținutul celui de-al doilea articol, instanța a apreciat, pe baza copieii scrisorii, publicate alături de articol, că acesta adopta un ton dubitativ și se raporta la afirmațiile lui Eugen Ionescu, pe care partea vătămată nu contesta că îl frecventase. Instanța a considerat că reclamantul nu intenționase să aducă atingere demnității lui V.G., ci doar să supună dezbaterii publice o chestiune de interes general, care privea o persoană implicată în campania electorală.

**27.** Pe baza raționamentului Curții din hotărârea pronunțată în Cauza *Dalban împotriva României* [(MC), nr. 28.114/95, CEDO 1999-VI], instanța a apreciat că reclamantul acționase în limitele demersului jurnalistic pamfletar și că nimic nu dovedea că elementele descrise în articolele în cauză erau total false,

astfel încât trebuia să se țină seama de buna-credință a reclamantului, pentru a nu descuraja dezbaterea publică și rolul presei într-o societate democratică.

**28.** Partea vătămată a declarat recurs împotriva acestei sentințe, susținând că articolele includeau imputări factuale cu caracter calomnios și că ziaristul era de rea-credință.

**29.** Potrivit argumentelor sale, rezumate în Decizia Tribunalului București (*tribunalul*) din 23 decembrie 2005, temerea exprimată de Eugen Ionescu în scrisoarea în cauză nu era suficientă pentru a fonda afirmațiile ziaristului.

Partea din decizia în cauză, în care sunt reluate argumentele părții vătămate, era redactată astfel:

„Toate cauzele care sunt citate de inculpat și care au fost pe rolul CEDO au un punct comun, ziariștii au avut niște informații de la care au pornit (în cazul *Dalban contra României* informațiile proveneau chiar de la Poliție). Inculpatul Morar nu și-a bazat afirmațiile murdare decât pe niște presupuneri dintr-o scrisoare, care nici măcar nu a fost prezentată instanței și în al cărei conținut se afirmă doar o temere. Iată că ce nu și-a permis Eugen Ionescu își permite inculpatul Morar Ion!”

**2. Condamnarea reclamantului**

**30.** În cadrul dezbaterilor care au avut loc în fața tribunalului, la 15 decembrie 2005, cu privire la recursul declarat de partea vătămată, reprezentantul Ministerului Public a pledat în favoarea menținerii sentinței pronunțate în primă instanță, și anume achitarea reclamantului. Potrivit procesului-verbal al ședinței, procurorul a arătat că ziaristul nu se exprimase clar, ci îi lăsase pe cititori să tragă propriile concluzii, că era necesar ca articolele incriminate să fie citite în contextul lor și că acestea fuseseră publicate de o revistă de satiră.

**31.** La 23 decembrie 2005, recursul declarat de V.G. a fost admis de tribunal, care l-a condamnat pe reclamant la pedeapsa de 1.000 RON amendă penală, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei. În plus, tribunalul l-a obligat pe reclamant, pe latură civilă, să îi plătească lui V.G. despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit, în valoare de 10.000 de dolari americani (USD), precum și suma de 16.000 USD cu titlu de cheltuieli de judecată. Societatea editoare a săptămânalului *Academia Cațavencu* a fost considerată responsabilă civilmente în solidar cu reclamantul.

**32.** Tribunalul a apreciat că articolele incriminate au adus atingere onoarei și reputației părții vătămate. A considerat că reclamantul a făcut imputări factuale cu privire la V.G., catalogându-l drept spion al fostului regim, și a subliniat că aceste imputări priveau un domeniu cu caracter secret și că reclamantul nu a putut dovedi veridicitatea acestora.

**33.** În ceea ce privește scrisoarea atribuită lui Eugen Ionescu, tribunalul a considerat-o ca fiind „fictivă”, pe motiv că nu fusese publicată în primul articol din 24 februarie 2004. Acesta a apreciat, în plus, că reclamantul era de rea-credință, deoarece nu se prezentase în fața sa pentru a fi audiat.

În cele din urmă, tribunalul a stabilit valoarea despăgubirilor, ținând seama de faptul că, în urma apariției articolelor incriminate, partea vătămată a fost supusă unor investigații din partea autorităților americane, fără să facă referire la rezultatul acestor investigații.

**34.** Paragrafele din decizia Tribunalului București, pertinente în speță, se citesc astfel:

„Analizând conținutul (...) articole[lor] incriminate prin prisma dispozițiilor art. 206, 207 din Codul penal și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu putem ajunge la aceeași concluzie cu a primei instanțe, în sensul că pentru primele două articole lipsește elementul material al laturii obiective a infracțiunii de calomnie, iar pentru ultimul [articol] latura subiectivă.

Concluzia este eronată întrucât (...) articole[le] insinuează, fără echivoc, că partea vătămată este spion trimis de fosta Securitate în SUA pentru a face spionaj în favoarea acestui serviciu. Chiar dacă articolul inițial este «îmbrăcat» sub forma unui test de inteligență, rezultă neîndoiește că în opinia ziaristului nu este vorba de o bănuială, ci de certitudinea faptului că [V.G.] este spion, folosindu-și galeria de artă drept pretext pentru a-și realiza misiunea ce-i fusese încredințată. Nu ne aflăm în prezența unui silogism logic inform, a cărui concluzie să fie lăsată la îndemâna cititorului, ci a unor afirmații categorice a căror coincidență cu realitatea nu este deloc întâmplătoare.

Afirmațiile descrise sunt de natură a aduce atingere onoarei și reputației părții vătămate și de a o expune cel puțin disprețului public, dacă nu unei sancțiuni din partea autorităților americane, în măsura în care ar fi fost dovedite.

Privitor la cel de-al doilea articol, în care se afirmă că partea vătămată este un personaj dubios, asupra căruia plutește suspiciunea că ar fi unul dintre românii trimiși de Securitate cu misiuni în diaspora, Tribunalul observă că se întemeiază pe o presupusă scrisoare emanată de la Eugen Ionescu și păstrată în arhiva Bibliotecii Universității Chicago, prezentată în facsimil sub fotografia părții vătămate. Deși inculpatul Morar Ion prezintă un argument în sprijinul caracterizării părții vătămate drept spion, nu a depus această scrisoare în original ori în copie pentru a dovedi aserțiunea.

Conținutul celui de-al treilea articol continuă tema primelor două, întărind ideea că partea vătămată este un spion trimis de fosta Securitate și care, în preajma campaniei electorale din anul 2004, a primit o nouă misiune de la [I.T.] (fostul director al Serviciului de Informații Externe).

În opinia Tribunalului, (...) articole[le] (...) se circumscriu unei campanii concertate împotriva persoanei părții vătămate și al cărei conținut întrunește elementul material al laturii obiective a infracțiunii de calomnie. Urmează să analizăm în continuare poziția subiectivă a ziaristului vis-à-vis de persoana vizată și motivația acestuia față de tema articolelor.

Inculpatul a încercat în apărare să invoce buna sa credință și faptul că nu a urmărit niciun moment să aducă atingere demnității părții vătămate, ci doar să aducă la cunoștința opiniei publice aspecte legate de activitatea politică a acesteia. În susținerea acestei ipoteze a prezentat în facsimil o scrisoare a lui Eugen Ionescu adresată lui Mircea Eliade, un articol preluat din ziarul «Monitorul de Cluj» și un mesaj copiat de pe internet.

De la bun început trebuie remarcat faptul că partea vătămată este un om de afaceri, neimplicat în viața politică românească. Faptul că urma să intre în staff-ul de campanie al unui potențial candidat la Președinția României nu îl transformă automat într-un om politic, atâta vreme cât intenția respectivă nu s-a materializat. Din acest punct de vedere apreciem că și criticile pe care ziaristul le poate aduce părții vătămate sunt permise în marje mult reduse în raport cu un om implicat politic.

Pe de altă parte, observăm că anterior publicării articolelor, ziaristul nu a realizat o minimă documentare, așa cum îi cere deontologia profesională, astfel că sursele sale de informații nu pot fi verificate. Nu putem ține seama de scrisoarea prezentată în facsimil în cuprinsul articolului din 30 martie 2004, atâta vreme cât inculpatul nu a prezentat-o barem în copie pentru a putea verifica veridicitatea. Simpla mențiune a existenței scrisorii în arhiva Bibliotecii Universității Chicago, nesuținută de existența vreunui suport material al acesteia, nu poate fi luată în considerare. Cât privește articolul din ziarul «Monitorul din Cluj», acesta nu face referire în niciun fel la activitatea profesională a părții vătămate, mărginindu-se la a o eticheta pe partea vătămată ca fiind un personaj «controversat», iar mesajul de pe internet se referă la partea vătămată ca fiind o «oaie neagră», întrucât a eșuat în lansarea candidaturii [L.R.].

Mai mult, apreciem că scrisoarea emanată de la Eugen Ionescu este fictivă, dovadă în acest sens fiind și faptul că nu a fost prezentată încă de la primul articol din 24 februarie 2004, atunci când ar fi fost firesc să fie anexată pentru a întări conținutul articolului.

Pe de altă parte observăm că inculpatul nu a putut și nici nu a încercat să facă proba verității celor afirmate, care în concret ar fi fost foarte greu de realizat având în vedere domeniul la care a făcut referire și de esența căruia este secretul. Cele afirmate de ziarist la adresa părții vătămate nu se încadrează în categoria judecăților de valoare, fiind afirmații privitoare la o situație de fapt neconfirmată în niciun mod. Din această perspectivă ziaristul nu se poate prevala de anumite exagerări pe care le-ar fi făcut, fiind vorba de afirmații care nu au niciun suport în realitate. De altminteri, în chiar cuprinsul primului articol inculpatul a susținut că poate aduce la un eventual proces scrisorile emanând de la Corneliu Coposu în care acesta îl cataloghează drept mincinos pe [V.G.], ceea ce în fapt nu s-a întâmplat.

Buna-credință a inculpatului la momentul publicării (...) articole[lor] trebuie privită și în raport de poziția adoptată de acesta în cursul procesului penal. Deși citat legal atât în fața primei instanțe, cât și înaintea instanței de recurs, inculpatul nu s-a prezentat la niciun termen de judecată pentru a fi audiat și a-și dovedi eventual buna-credință. Cu atât mai puțin să fi contactat partea vătămată anterior publicării articolelor pentru a-i cunoaște punctul de vedere referitor la conținutul acestora.

Este evident că afirmațiile inculpatului privitoare la activitatea profesională a părții vătămate au un caracter extrem de grav și care nu ar putea fi justificat decât prin interesul public legat de persoana părții vătămate și de un început de dovadă ori aparență de veridicitate a celor afirmate. În opinia noastră niciuna din cele două condiții nu este îndeplinită deoarece, așa cum am mai arătat, [V.G.] nu era o persoană publică a cărei activitate să intereseze opinia publică, iar, pe de altă parte, chiar dacă s-ar putea susține, nu fără rețineri, că era o persoană publică, în niciun caz nu au fost dovedite afirmațiile acestuia.

Ca atare, nu se poate susține că inculpatul nu a avut reprezentarea faptului că, prin publicarea acestor articole, nu va aduce atingere onoarei și reputației părții vătămate. Gravitatea acestor afirmații și consecințele ce s-au răsfrânt asupra părții vătămate, respectiv verificările făcute de F.B.I., confirmate de martori, demonstrează că, prin fapta inculpatului, s-a produs urmarea imediată cerută de textul sancționator.

Într-o atare situație există un conflict între libertatea de exprimare de care trebuie să se bucure presa într-o societate democratică și protecția vieții private, ambele garantate în art. 10 și respectiv 8 ale [Convenției Europene a Drepturilor Omului].

Libertatea de exprimare, fie și a presei, nu are însă un caracter absolut, fiind limitată de dispozițiile art. 10 alin. 2 din Convenție, [conform căror] atunci când îngrădirea este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și apare drept necesară într-o societate democratică. Primele două condiții fiind întrunite fără echivoc, urmează să observăm că necesitatea limitării rezidă din însuși conținutul concret al articolelor defăimătoare. Avem aici în vedere gravitatea acestor afirmații, persoana asupra căreia poartă, contextul în care au fost făcute și modul în care ziaristul a înțeles să-și respecte conduita deontologică.

Libertatea de exprimare nu se poate întinde până acolo încât să afirmi despre o persoană respectabilă că este spion, că activitatea comercială pe care o desfășoară este un paravan pentru derularea activității de spionaj și că pentru a o concretiza s-a căsătorit cu fiica unui fost congressman american, toate acestea fără niciun indiciu temeinic [care să probeze] că afirmațiile sunt [reale] sau cel puțin au aparența realității. În

această situație, ingerința este justificată și trebuie să fie proporțională scopului urmărit.

Drept urmare, Tribunalul va aprecia că ziaristul și-a exercitat profesia cu depășirea limitelor libertății de exprimare, că în plan subiectiv a acționat cu intenția cel puțin indirectă de a aduce atingere imaginii părții vătămate și de a accepta rezultatul vătămător al acțiunii sale”.

**35.** Tribunalul a considerat că reclamantul a săvârșit infracțiunea de calomnie prin „intenție indirectă”. Acesta a stabilit pedeapsa ținând seama de mai multe circumstanțe, în special de gradul de pericol social concret al infracțiunii, „reflectat prin modul și mijloacele de comitere — publicarea mai multor articole referitoare la activitatea «profesională» a părții vătămate”, dar și de alte elemente, precum publicarea articolelor respective în cursul unui an electoral și urmarea produsă de acest lucru. În plus, pedeapsa a fost stabilită „și în raport de persoana inculpatului”, care nu avea antecedente penale și era „un ziarist cunoscut și apreciat”, și a fost fixată la minimumul special prevăzut de lege, „de natură a nu îl descuraja pe inculpat să-și continue activitatea publicistică”.

**36.** Reclamantul a achitat în două tranșe, la 8 decembrie 2009 și 25 mai 2011, datoria pe care o avea față de V.G., inclusiv cheltuielile cu executarea silită. Acesta a plătit în total 19.262 USD și 9.331 RON, precum și 8.343,55 RON cu titlu de cheltuieli de executare silită și 3.559,30 RON pentru onorariul expertului care a evaluat imobilul menționat anterior în scopul procedurii de partaj.

## II. Dreptul intern relevant

**37.** Principalele dispoziții interne relevante în speță, în vigoare la momentul faptelor, și anume extrase din Codul penal (*C. pen.*), din Codul civil (*C. civ.*) și din Codul de procedură penală (*C. proc. pen.*), sunt descrise în cauzele *Boldea împotriva României* (nr. 19.997/02, pct. 16—18, 15 februarie 2007), *Constantinescu împotriva României* (nr. 28.871/95, pct. 37, CEDO 2000-VIII) și *Ileana Constantinescu împotriva României* (nr. 32.563/04, pct. 23—24, 11 decembrie 2012).

**38.** Legea nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi (*Legea nr. 278*) a abrogat art. 205—207 C. pen., care incriminau insulta și calomnia.

**39.** Prin Decizia nr. 62/2007 din 18 ianuarie 2007, Curtea Constituțională a declarat neconstituțională Legea nr. 278 de abrogare a art. 205—207 C. pen., care incriminau insulta și calomnia, pe motiv că reputația persoanelor, astfel cum este garantată de Constituție, trebuia să fie protejată în mod necesar prin sancțiuni de drept penal.

**40.** Ulterior acestei decizii s-a dezvoltat o practică judiciară divergentă în rândul instanțelor naționale: o parte considera, pe baza deciziei Curții Constituționale, citată anterior, că dispozițiile care incriminau calomnia și insulta nu erau abrogate și că acestea erau aplicabile plângerilor penale pentru calomnie sau insultă, în vreme ce altă parte aprecia că aceste dispoziții rămâneau abrogate, nu mai puteau constitui temeiul legal al condamnărilor, în pofida constatării neconstituționalității acestora de către Curtea Constituțională.

**41.** Pentru a pune capăt acestei practici divergente, Înalta Curte de Casație și Justiție (*Înalta Curte*) a fost sesizată cu un recurs în interesul legii. Prin Decizia din 18 octombrie 2010, Înalta Curte constituită în Secții Unite a hotărât că insulta și calomnia au fost dezincriminate și că ulterior nu au mai fost reîncriminate. În această privință, Înalta Curte a considerat că principiul legalității incriminării (*nullum crimen sine lege*), prevăzut de legislația națională, se opunea reactivării art. 205—207 C. pen., ca efect al deciziei Curții Constituționale, în lipsa gradului de previzibilitate necesar. Pe de altă parte, aceasta a precizat că, potrivit dreptului intern, era interzis să se repună în

vigoare o lege care fusese abrogată, prin abrogarea legii de abrogare a acesteia.

Dispozitivul deciziei Înaltei Curți este redactat după cum urmează:

„Admit recursul în interesul legii (...), în sensul că:

Normele de incriminare a insultei și calomniei cuprinse în art. 205 și 206 din Codul penal, precum și prevederile art. 207 din Codul penal privind proba verității, abrogate prin dispozițiile art. I pct. 56 din Legea nr. 278/2006, dispoziții declarate neconstituționale prin Decizia nr. 62 din 18 ianuarie 2007 a Curții Constituționale, nu sunt în vigoare. (...)”

## ÎN DREPT

### I. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 10 din Convenție

**42.** Reclamantul susține că, din cauza condamnării sale pentru calomnie la adresa lui V.G., i-a fost îngrădită libertatea de exprimare, ceea ce, în opinia lui, contravine art. 10 din Convenție, redactat astfel:

„1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

2. Exercițarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

#### A. Cu privire la admisibilitate

**43.** Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 §3 lit. a) din Convenție și că nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate, Curtea îl declară admisibil.

#### B. Cu privire la fond

##### 1. Argumentele părților

**44.** Reclamantul apreciază că a fost condamnat pentru calomnie în absența probelor și precizează că îi revine acuzării sarcina de a furniza probe, inclusiv în ceea ce privește pretinsa sa rea-credință. În această privință arată că circumstanța ne prezentei personale la procesul său nu ar fi trebuit să reprezinte fundamentul constatării vinovăției sale penale: pronunțându-se diferit, tribunalul ar fi încălcat prezumția de nevinovăție. Reclamantul a arătat că nu s-a putut prezenta în fața instanței din cauza activității sale jurnalistice foarte solicitante, care, adesea, a necesitat prezența sa pe teren.

**45.** Guvernul solicită Curții, în primul rând, să țină seama de modificările efectuate în legislația penală din România, ulterior datei faptelor din prezenta cauză, în special de eliminarea, prin abrogare, a infracțiunilor de calomnie și insultă.

**46.** În ceea ce privește fondul cauzei, Guvernul apreciază că articolele în litigiu conțineau imputări factuale și judecăți de valoare, care nu erau întemeiate pe o minimă bază factuală. Acesta consideră, în plus, că decizia pronunțată la 23 decembrie 2005 de Tribunalul București a fost motivată pe larg. Acesta arată că diferența de opinie între judecătorii tribunalului și cei ai judecătoriei era explicată detaliat. Așadar, în opinia sa, condamnarea reclamantului era întemeiată pe motive „relevante și suficiente”. În această privință, Guvernul susține că scopul legitim urmărit prin această condamnare era protejarea reputației lui V.G., precizând că acesta era un om de afaceri neimplicat în viața politică românească, având în vedere că

intenția acestuia de a se alătura echipei de campanie a unui potențial candidat la alegerile prezidențiale din 2004 nu se materializase. În plus, consideră că afirmațiile reclamantului referitoare la V.G. erau extrem de grave și nu erau confirmate de niciun mijloc de probă, deoarece scrisoarea prezentată ca fiind la originea afirmațiilor în litigiu ale acestuia, care ar fi fost scrisă de Eugen Ionescu, nu a fost prezentată în fața tribunalului.

47. În cele din urmă, Guvernul apreciază că pedeapsa penală aplicată reclamantului era proporțională cu scopul legitim urmărit, având în vedere că amenda penală a fost stabilită la nivelul minim, pentru a nu descuraja persoana în cauză să își exercite activitatea jurnalistică, și că, în opinia acestuia, valoarea despăgubirilor nu era nerezonabilă în lumina criteriilor indicate de Curte în cauzele *Tolstoy Miloslavsky împotriva Regatului Unit* (13 iulie 1995, seria A nr. 316-B), *Pakdemirli împotriva Turciei* (nr. 35.839/97, 22 februarie 2005) și *Independent News and Media și Independent Newspapers Ireland Limited împotriva Irlandei* [nr. 55.120/00, CEDO 2005-V (extrase)].

## 2. Motivarea Curții

48. Curtea observă, în speță, că reclamantul, ziarist la un săptămânal de satiră, a fost condamnat la plata unei amenzi penale pentru calomnie la adresa lui V.G., parte vătămată în procedura internă, din cauza apariției unor articole scrise de acesta în trei numere consecutive ale respectivului săptămânal, în februarie și martie 2004, și că acesta a fost condamnat, de asemenea, pe latură civilă, la repararea prejudiciului moral suferit de partea în cauză și la rambursarea cheltuielilor judiciare efectuate de aceasta.

49. Curtea reamintește principiile care rezultă din jurisprudența sa, referitoare la libertatea de exprimare, rezumate, între altele, în Hotărârea *Cumpănă și Mazăre împotriva României* [(MC), nr. 33.348/96, pct. 88—91, CEDO 2004-XI] și, mai recent, în Hotărârea *Mika împotriva Greciei* (nr. 10.347/1, pct. 27—33, 19 decembrie 2013).

50. Nu s-a contestat că, în speță, condamnarea în litigiu, însoțită de obligația de a plăti despăgubiri, constituia „o ingerință a unei autorități publice” în exercitarea dreptului reclamantului la libertatea de exprimare, că aceasta era „prevăzută de lege” — și anume art. 206 C. pen. în vigoare la momentul faptelor, care incrimina calomnia, coroborat cu art. 998 C. civ., care reglementa răspunderea civilă delictuală — și că urmarea un scop legitim, și anume „protecția reputației altora”. Prin urmare, rămâne de stabilit dacă ingerința era „necesară într-o societate democratică”.

51. În exercitarea puterii sale de control, Curtea nu are sarcina de a se substitui instanțelor interne competente, ci de a verifica, din perspectiva articolului Convenției în cauză, deciziile pe care acestea le-au pronunțat în temeiul puterii lor de apreciere. În special, Curții îi revine obligația de a stabili dacă motivele invocate de autoritățile naționale pentru a justifica această ingerință puteau fi considerate „relevante și suficiente” și dacă măsura incriminată era „proporțională cu scopurile legitime urmărite”. Astfel, Curtea trebuie să se convingă de faptul că, bazându-se pe o apreciere acceptabilă a faptelor relevante, autoritățile naționale au aplicat norme conforme principiilor consacrate de dispozițiile Convenției în cauză (*Niculescu-Dellakeza împotriva României*, nr. 5.393/04, pct. 58, 26 martie 2013, și hotărârile citate la acesta).

52. Presa joacă un rol primordial într-o societate democratică: deși nu trebuie să depășească anumite limite, legate în special de protecția reputației și a drepturilor altora, aceasta are totuși obligația de a comunica, respectând îndatoririle și responsabilitățile sale, informații și idei cu privire la toate chestiunile de interes general (*De Haes și Gijssels împotriva Belgiei*, 24 februarie 1997, pct. 37, *Culegere de hotărâri și decizii 1997-I*). În afară de substanța ideilor și informațiilor

prezentate, art. 10 din Convenție protejează și modul lor de exprimare [*Oberschlick împotriva Austriei* (nr. 1), 23 mai 1991, pct. 57, seria A nr. 204].

53. În speță, articolele incriminate priveau subiecte de interes general și deosebit de actuale pentru societatea românească, cu câteva luni înainte de organizarea alegerilor prezidențiale din 2004, și anume strategiile electorale dezvoltate și profilul potențialilor candidați la aceste alegeri, precum și anturajul lor politic, în special în ceea ce privește chestiunea colaborării acestor persoane cu fosta Securitate [cu privire la acest ultim aspect, a se vedea *Ieremeiov împotriva României* (nr. 2), nr. 4.637/02, pct. 41, 24 noiembrie 2009, și *Andreescu împotriva României*, nr. 19.452/02, pct. 90, 8 iunie 2010].

54. Cu privire la acest aspect trebuie reamintit că limitele criticii admisibile în privința unui om politic, vizat în această calitate, sunt mai mari decât în cazul unei simple persoane particulare: spre deosebire de al doilea, primul se expune în mod inevitabil și conștient unui control atent al faptelor și gesturilor sale, atât din partea ziariștilor, cât și din partea majorității cetățenilor; în consecință, trebuie să arate mai multă toleranță (*Lingens împotriva Austriei*, 8 iulie 1986, pct. 42, seria A nr. 103, și *Băcanu și SC „R” S.A. împotriva României*, nr. 4.411/04, pct. 92, 3 martie 2009).

55. Acest principiu nu se aplică numai în cazul oamenilor politici, ci se extinde la orice persoană publică, și anume orice persoană care, prin actele sale sau chiar prin poziția sa, face parte din sfera publică [*Krone Verlag GmbH & Co. KG împotriva Austriei*, nr. 34.315/96, pct. 37, 26 februarie 2002, și *Verlagsgruppe News GmbH împotriva Austriei* (nr. 2), nr. 10.520/02, pct. 36, 14 decembrie 2006]. Cu alte cuvinte, este necesar să se facă distincție între persoanele particulare și persoanele care acționează într-un context public, în calitate de personalități politice sau persoane publice (*Tănăsoaica împotriva României*, nr. 3.490/03, pct. 32—41, 19 iunie 2012).

56. În speță, instanțele naționale au ajuns la concluzii sensibile diferite în ceea ce privește aprecierea calității lui V.G., partea vătămată în procedura internă. În opinia Tribunalului București, V.G. era un om de afaceri, neimplicat în viața politică românească. Astfel, tribunalul a apreciat, spre deosebire de judecătoria, că faptul că V.G. urma să intre în staff-ul de campanie al unui potențial candidat la Președinția României nu îl transforma automat într-un om politic, atâta vreme cât intenția respectivă nu se materializase. Din acest punct de vedere, tribunalul a considerat că reclamantului îi era permis să exprime critici la adresa părții vătămate în marje mult reduse în raport cu cele care ar fi putut fi exprimate cu privire la un om politic.

57. Ținând seama de marja de apreciere a instanțelor naționale, Curtea consideră neconvingător raționamentul tribunalului, constând în excluderea completă din sfera politică a părții vătămate menționate anterior, deși aceasta nu negase niciodată implicarea sa în pregătirea candidaturii avute în vedere de L.R. la alegerile prezidențiale din 2004. Deși admite că partea vătămată nu era om politic, Curtea consideră, asemenea judecătoriei, că, la momentul faptelor, partea în cauză era implicată într-un demers politic public (*Tănăsoaica*, citată anterior, pct. 45—46). Așadar, limitele criticii admisibile trebuiau să fie mai mari în privința sa.

58. Curtea reamintește, de asemenea, că dreptul ziariștilor de a comunica informații cu privire la probleme de interes general este protejat cu condiția ca aceștia să acționeze cu bună-credință, pe baza unor fapte exacte, și să furnizeze informații „fiabile și precise”, respectând deontologia jurnalistică [a se vedea, între altele, *Fressoz și Roire împotriva Franței* (MC), nr. 29.183/95, pct. 54, CEDO 1999-I]. Art. 10 § 2 din Convenție subliniază că exercitarea libertății de exprimare cuprinde „îndatoriri și responsabilități”, care sunt valabile și pentru mass-media, chiar și atunci când este vorba despre

chestiuni de mare interes general, deși le este permis totuși să recurgă la o anumită doză de exagerare, chiar provocare (*Mamère împotriva Franței*, nr. 12.697/03, pct. 25, CEDO 2006-XIII).

**59.** În continuare, trebuie reamintită jurisprudența constantă a Curții, conform căreia, pentru a aprecia existența unei „nevoi sociale imperioase”, care poate să justifice o ingerință în exercitarea libertății de exprimare, este necesar să se facă o distincție clară între fapte și judecăți de valoare. Dacă materialitatea primelor se poate demonstra, exactitatea celor din urmă nu poate fi demonstrată (*De Haes și Gijssels*, citată anterior, pct. 42). Desigur, dacă este vorba despre susțineri privind conduita unui terț, uneori poate fi dificil de făcut distincția dintre imputările de facto și judecățile de valoare. Este la fel de adevărat că și o judecată de valoare se poate dovedi excesivă dacă este total lipsită de temei faptic (*Jerusalem împotriva Austriei*, nr. 26.958/95, pct. 43, CEDO 2001-II).

**60.** Conform interpretării făcute în speță de Judecătoria Sectorului 2 București, articolele incriminate conțineau informații cu caracter general și aluzii formulate pe un ton dubitativ și care aveau caracteristicile discursului pamfletar, dar nu acuzații directe. În schimb, în opinia Tribunalului București, articolele insinuau, fără echivoc, că partea vătămată din procedura internă era spion trimis de fosta Securitate în SUA, care își folosea galeria de artă drept pretext pentru a realiza o misiune în favoarea acestui serviciu.

**61.** Curtea constată că afirmațiile exprimate cel puțin în primele două articole incriminate nu fuseseră prezentate ca fiind certitudini (a se vedea, *a contrario*, *Cumpănă și Mazăre*, citată anterior, pct. 100, și *Petrina împotriva României*, nr. 78.060/01, pct. 44, 14 octombrie 2008), ci drept niște bănuieli, bazate pe o serie de indicii prezentate de reclamant în stilul caracteristic discursului pamfletar, specific unei publicații de satiră. Reclamantul a justificat aceste suspiciuni prin fragmentul dintr-o scrisoare atribuită lui Eugen Ionescu [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ieremeiov* (nr. 2), citată anterior, pct. 43], precum și făcând referire la comportamentul lui V.G., în special la relația acestuia cu Eugen Ionescu, și la modul de acțiune al agenților Securității, realitate ce nu a fost contestată (*Andreescu*, citată anterior, pct. 94).

**62.** Curtea a trebuit să se pronunțe deja în cauze în care a constatat că formularea unor astfel de suspiciuni nu depășea limitele libertății de exprimare, așteptând ca accesul publicului la dosarele fostei Securități — prevăzut de Legea nr. 187/1999 — să devină efectiv și să permită verificarea acestor suspiciuni [*Andreescu*, citată anterior, pct. 94, și, cu privire la ineficiența mecanismului, *Haralambie împotriva României*, nr. 21.737/03, 27 octombrie 2009, și *Jarneă împotriva României*, nr. 41.838/05, 19 iulie 2011].

**63.** În plus, tribunalul a considerat, în mod contradictoriu, că reclamantul nu a putut să facă proba verității celor afirmate, recunoscând totodată că, în concret, aceasta ar fi fost foarte greu de realizat având în vedere domeniul la care a făcut referire persoana în cauză — și anume apartenența unei persoane la serviciile secrete — care era secret prin însăși esența sa.

**64.** În plus, tribunalul care l-a condamnat pe reclamant, după o achitare în primă instanță și deși Ministerul Public solicitase confirmarea acestei achitări, nu a luat în considerare scrisoarea atribuită lui Eugen Ionescu și publicată în facsimil în ziar, în calitate de element capabil să susțină buna-credință a reclamantului în ceea ce privește afirmațiile făcute de acesta cu privire la V.G., referitor la existența unor suspiciuni de spionaj în favoarea fostului regim totalitar, pentru un motiv vădit insuficient — și anume faptul că aceasta nu fusese prezentată încă de la apariția primului articol, ci odată cu al doilea articol, apărut la aproape trei săptămâni după acesta.

**65.** Or, deși anumiți termeni utilizați în articolele incriminate pot fi considerați neadecvați, Curtea consideră că aceștia rămân totuși

în limitele exagerării sau ai provocării acceptabile [a se vedea și *Ieremeiov* (nr. 2), citată anterior, pct. 42, și în ceea ce privește acuzațiile de colaborare a unei persoane cu fosta Securitate].

**66.** În plus, conform tribunalului, prin publicarea articolelor în litigiu, reclamantul l-a expus pe V.G. disprețului public și unor posibile sancțiuni. Totuși, trebuie să se constate că, prin casarea sentinței pronunțate în primă instanță și hotărând condamnarea reclamantului sub aspect civil și penal, tribunalul nu a acordat nicio atenție contextului în care fuseseră publicate articolele în cauză sau intereselor aflate în joc, nici faptului că reclamantul fusese achitat în primă instanță (*Niculescu-Dellakeza*, citată anterior, pct. 64, și cauzele acolo citate).

**67.** În ceea ce privește proporționalitatea atingerii aduse dreptului la libertatea de exprimare, Curtea reamintește că natura și gravitatea pedepselor aplicate sunt elemente de luat în considerare (*Cumpănă și Mazăre*, citată anterior, pct. 111, și *Brunet-Lecomte* și alții împotriva Franței, nr. 42.117/04, pct. 51, 5 februarie 2009).

**68.** În speță, reclamantul nu a fost obligat să achite amenda penală, având în vedere suspendarea condiționată a executării pedepsei (supra, pct. 31). În plus, calomnia a fost dezincriminată în România în iulie 2006, adică la numai câteva luni de la condamnarea reclamantului. Este la fel de adevărat că reclamantul a făcut obiectul unei sancțiuni penale în temeiul dreptului intern în vigoare la momentul faptelor (*Niculescu-Dellakeza*, citată anterior, pct. 66).

**69.** În această privință trebuie reamintit că, deși statele contractante au posibilitatea și chiar îndatorirea de a reglementa exercitarea libertății de exprimare, astfel încât să fie asigurată, prin lege, o protecție corespunzătoare a reputației indivizilor, acestea trebuie să evite să adopte măsuri care pot descuraja mass-media și formatorii de opinie să își îndeplinească rolul de atenționare a publicului cu privire la chestiuni de interes general — precum relațiile personalităților publice cu fostul regim represiv românesc de dinainte de 1989 (*Andreescu*, citată anterior, pct. 100).

**70.** În speță, valoarea despăgubirilor acordate părții vătămate din procedura internă era deosebit de ridicată, având în vedere că reprezenta o valoare de peste cincizeci de ori mai mare decât valoarea salariului mediu de la momentul faptelor (a se vedea și *Andreescu*, citată anterior, și *Antică și Societatea „R” împotriva României*, nr. 26.732/03, pct. 54, 2 martie 2010), fără a mai lua în calcul suma foarte mare pe care a trebuit să o ramburseze reclamantul cu titlu de cheltuieli judiciare.

**71.** Ținând seama de considerațiile precedente și în mod special de importanța dezbaterii de interes general în contextul căreia au fost făcute afirmațiile în litigiu, precum și de valoarea despăgubirilor la plata cărora a fost obligat reclamantul, Curtea consideră că ingerința în exercitarea libertății de exprimare a reclamantului nu a fost, în speță, justificată de motive pertinente și suficiente. Așadar, nu se poate considera că ingerința a fost „necesară într-o societate democratică” în sensul art. 10 din Convenție.

Prin urmare, această dispoziție a fost încălcată.

## II. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 6 din Convenție

**72.** Reclamantul se plânge că răspunderea sa penală a fost angajată în cadrul unei proceduri pe care o consideră inechitabilă, având în vedere că tribunalul nu i-a acordat un termen pentru a lua cunoștință de documentele prezentate de partea vătămată. Acesta invocă art. 6 din Convenție.

**73.** Guvernul precizează că reclamantul nu a solicitat amânarea cauzei pentru a lua cunoștință de respectivele documente. În plus, acesta evidențiază că documentele prezentate fuseseră deja depuse la dosarul judecătorei.

**74.** Curtea observă că, în speță, reclamantul nu a făcut dovada că formulase o cerere de amânare a judecării în fața tribunalului, pentru a lua cunoștință de respectivele documente. Prin urmare, ținând seama de ansamblul elementelor de care

dispune și în măsura în care este competentă să se pronunțe cu privire la acuzațiile formulate, Curtea nu identifică nicio aparență de încălcare a drepturilor și a libertăților garantate de articolele Convenției.

Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie să fie respins în conformitate cu art. 35§3 și art. 35§4 din Convenție.

### III. Cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție

**75.** În temeiul art. 41 din Convenție,

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

#### A. Prejudiciu

**76.** Reclamantul solicită 19.262 de dolari americani (USD) și 22.233,85 de lei românești (RON), sume reprezentând despăgubirile civile plătite lui V.G., cheltuielile cu executarea silită și cheltuielile de expertiză. În plus, acesta solicită 7.000 de euro (EUR) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral pe care consideră că l-a suferit din cauza condamnării sale, pe care o apreciază ca fiind severă, având în vedere că respectiva condamnare a avut ca rezultat o procedură de executare silită, care i-ar fi provocat familiei sale numeroase neplăceri.

**77.** Guvernul consideră că nu s-a stabilit nicio legătură de cauzalitate între prejudiciul invocat și pretinsa încălcare a Convenției. În subsidiar, acesta apreciază că o eventuală hotărâre de condamnare ar putea constitui, în sine, o reparație suficientă pentru prejudiciul invocat.

**78.** Curtea subliniază că există o legătură de cauzalitate între încălcarea constatată a art. 10 din Convenție și obligația impusă

reclamantului de a plăti sumele de 19.262 USD și 22.233,85 RON, pentru repararea prejudiciului pe care l-ar fi suferit V.G. în urma publicării articolelor în litigiu, cât și pentru acoperirea cheltuielilor cu executarea silită, legate de creanța principală, și a cheltuielilor de expertiză. Ținând seama de documentele de care dispune, care atestă plata acestor sume de către reclamant, Curtea admite așadar cererea acestuia și îi acordă suma de 18.445 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material.

**79.** În ceea ce privește prejudiciul moral, Curtea apreciază că persoana în cauză a suferit un prejudiciu moral incontestabil ca urmare a condamnării sale. Ținând seama de circumstanțele cauzei și pronunțându-se în echitate, în conformitate cu art. 41 din Convenție, Curtea consideră că trebuie să se acorde reclamantului 6.000 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral.

#### B. Cheltuieli de judecată

**80.** De asemenea, reclamantul solicită 2.000 EUR pentru cheltuielile de judecată efectuate în fața Curții.

**81.** Guvernul susține că această cerere nu este justificată.

**82.** Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În speță, ținând seama de absența documentelor justificative pentru onorariul avocatului și de jurisprudența sa, Curtea respinge cererea.

#### C. Dobânzi moratorii

**83.** Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

### PENTRU ACESTE MOTIVE,

În unanimitate,

### CURTEA:

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 10 din Convenție și inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;

2. hotărăște că a fost încălcat art. 10 din Convenție;

3. hotărăște:

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care vor fi convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:

(i) 18.445 EUR (optsprezece mii patru sute patruzeci și cinci euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul material;

(ii) 6.000 EUR (șase mii euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris, la 7 iulie 2015, în temeiul art. 77 § 2 și art. 77 § 3 din Regulamentul Curții.

PREȘEDINTE  
**JOSEP CASADEVALL**

Grefier adjunct,  
**Marialena Tsirli**

**ACTE ALE COLEGIULUI PSIHOLOGILOR DIN ROMÂNIA**

COLEGIUL PSIHOLOGILOR DIN ROMÂNIA

**HOTĂRÂRE****privind aprobarea nivelului unor taxe pentru acoperirea costurilor unor servicii prestate de către Colegiul Psihologilor din România**

În temeiul dispozițiilor art. 30 lit. c) din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, cu modificările ulterioare,

**Consiliul Colegiului Psihologilor din România** hotărăște:

Art. 1. — Se aprobă nivelul taxelor necesare acoperirii costurilor unor servicii prestate de către Colegiul Psihologilor din România, după cum urmează:

a) taxă pentru analizarea cererii și dosarului pentru acordarea dreptului de supervizare profesională într-o specialitate profesională — 500 lei/5 ani;

b) taxă pentru analizarea dosarului privind reavizarea furnizorului de formare profesională — 1.500 lei/5 ani;

c) taxă pentru analizarea dosarului privind reavizarea programului de formare profesională complementară în specialitate — 1.500 lei/5 ani;

d) taxă pentru analizarea dosarului privind reavizarea cursului universitar de master ca formare profesională complementară în specialitate — 1.500 lei/5 ani;

e) taxă pentru analizarea dosarului privind reavizarea și creditarea cursului de formare profesională continuă în specialitate — 500 lei/5 ani;

f) taxă pentru analizarea dosarului privind reavizarea și creditarea cursului de formare profesională continuă în specialitate, pentru care nu se percepe de către organizator taxă de participare — 100 lei/5 ani;

g) taxă pentru analizarea dosarului privind reavizarea și creditarea conferinței naționale și a altor manifestări profesionale naționale — 1.500 lei/5 ani;

h) taxă pentru analizarea dosarului privind reavizarea și creditarea conferințelor internaționale și a altor manifestări profesionale internaționale — 3.000 lei/5 ani;

i) taxă pentru analizarea dosarului privind reavizarea și creditarea unui workshop într-o specialitate — 500 lei/5 ani;

j) taxă pentru emiterea certificatului de recunoaștere internațională în limba engleză — 100 lei;

k) taxă pentru emiterea certificatului de formator pentru profesia de psiholog cu drept de liberă practică, într-o specialitate profesională — 500 lei/5 ani.

Art. 2. — (1) Psihologii cu drept de liberă practică care achită taxele de reavizare sau taxele de certificare până la data de 31 iulie 2016, pentru cererile depuse în anul în curs, beneficiază de o reducere a taxelor de 50% din cuantumul prevăzut la art. 1.

(2) Taxele prevăzute la art. 1 sunt valabile în raport cu termenele de valabilitate înscrise în actele emise de către Colegiul Psihologilor din România.

Art. 3. — Prezenta hotărâre intră în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului Colegiului Psihologilor din România,

**Mihai Aniței**

București, 15 ianuarie 2016.

Nr. 1.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,  
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București  
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București  
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,  
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.



5 948368 934009